

Wat had zich terzake van juni af in Londen afgespeeld?

De Britse *Special Operations Executive* (SOE) had een grote terughoudendheid te overwinnen om weer in Nederland te gaan opereren. In '42 en '43 was alles misgegaan en daardoor was bij de leiding van SOE de algemene indruk blijven hangen dat in het bijzonder in Nederland de illegale groepen zwaar gepenetreerd waren door Duitse verraders. Bovendien bleken zich in Frankrijk op plaatselijk niveau tal van moeilijkheden voor te doen met Franse illegale groepen. Zeker, deze groepen, samengevat in de *Forces Françaises de l'Intérieur*, stonden nominaal onder bevel van de Franse generaal Koenig, maar een deel van die groepen trok zich van diens bevelen weinig of niets aan en zo van de verstrekte wapens al een nuttig gebruik werd gemaakt in een guerrilla tegen de Duitse troepen, diezelfde wapens werden na de bevrijding van de betrokken delen van Frankrijk in tal van gevallen óók gebruikt om tot ergernis van de Geallieerde staven het recht in eigen hand te nemen. Wapenverstrekking aan illegale groepen betekende in elk geval steeds dat operaties zouden worden ondernomen waarvoor die staven slechts algemene aanwijzingen konden geven maar die zich aan een strikte beheersing onttrokken. Dat stuitte menige traditioneel denkende generaal tegen de borst. Montgomery was daar een van – Eisenhower daarentegen en met name ook de chef van zijn staf, *Lieutenant-General* Walter Bedell Smith, dachten er ruimer over, zo ook uiteraard de officieren van het aan *Shaef* toegevoegde *Special Forces Headquarters*.

Begin '44 was de *Dutch Section* van SOE onder nieuwe leiding geplaatst; *Lieutenant-Colonel* Dobson, tevoren hoofd van de *Belgian Section*, was er de chef van geworden. Aan Nederlandse kant was het Bureau Bijzondere Opdrachten opgericht (het BBO) teneinde met *SOE-Dutch* samen te werken. Hoofd van het BBO was de bejaarde generaal van Oorschot; deze had als zijn naaste helper de Engelandvaarder Klaas ('Kas') de Graaf aangetrokken die uit de illegale groep CS-6 afkomstig was, maar van de door deze op CS-6 gerichte operaties kwam niets terecht (de groep was 'opgerold'). In mei kreeg een tweede Engelandvaarder, de gewezen inspecteur van politie F. J. Klijzing, de feitelijke leiding van het BBO – hij bleek een kundige kracht. Hij had evenwel in januari bezet gebied verlaten en wist dus niet met zekerheid welke illegale groepen zich daar nog in de lente van '44 bevonden die men, als eenmaal het besluit ten principale was gevallen, van wapens en explosieven kon voorzien. De Knokploegen kwamen daarvoor in de eerste plaats in aanmerking maar dat er in bezet gebied in een landelijk verband samengevatte Knokploegen alsmede een Landelijke Organisatie voor Hulp aan Onderduikers